

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Dumineca, Foi'a, cindu concură ajutoriale. — Pretiu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tierea este 16 fl. v. a. pe unu anu său 3 galbini mon. sunătoria.

MONARCHIA AUSTRIACA.
Transilvania.

Societatea academică română.

Sied. publica din 15/27 Sept. 1868.

D. presedinte I. Heliade Radulescu deschide siedintă la 3 ore p. m. prin urmatorul cuvânt:

,Prea Înalitate Domne!

Societatea academică întrunite la 1-a August trecut, vine astăzi să manifestă, că totu dețină, profundă sa recunoștință pentru protecție, de care dela începutul său se bucură dela înaltul guvern al Marii Tale.

Membrii societății academice, admirando însemnatările generoșități ale Marii Tale, statu de multe și varie, au mai de aproape înainte domnescă și binevoitoră încurajare ce ai datu Marii Tale spre elaborarea unui Atlante geografic, pentru primă ora în limbă română. Aceste operă pretiose, tiparinduse din marea Marii Tale generositate, să si împărță la totă scările din România.

La această împărtășire a panei intelectuale la copiii nostri, foră invitați și membrii acestei societăți, oferindulise cete unu exemplar.

Cu această solemnă ocazie ei vinu să se depună ale lor multe mărturii, facându-ori de a se înmulți faptele Marii Tale și efectele lor, că panele din desărăcătoarei lumei, spre nutricea sofletelor tuturor Romanilor.

Me simt fericit, prea înaltă Domne, că și în anul acestă suntu onorat de a fi înaintea Marii Tale, organul expresiunii de mare devotament și profunda recunoștință a onorabilor mei colegi.

Marii Sa Domnitorii la luându cuventul dñe:

,Santa mandru, de a me află astăzi în midicula domniilor vostre că membru, dar și că protector. Văd ca mare bucurie, că ati pusu iute fundamentalu pentru literatură și limbă noastră, spre a redică acum templul lui Apollo în România.

Istoria ne arată, că o națiune, care tiene la dezvoltarea artilor și științelor, ajunge lemnă acestu fericit scop, că este marimea, taria și independență unui popor.

Doresc deci, că totă lucrările domniilor vostre te fia binecuvântate pentru fericirea Romanilor.

D. secretariu general A. Treb. Laurianu, oîtesc urmatorul report:

,Domnilor membri!

Societatea academică română, instituită suptu auspiciile angustului nostru Domnitoru Carolu I., serbează anul său lucrarilor sale, și precum în genere totu începutul este greu, astăzi și rezultatele antieilor încercări ale acestei societăți nu potu se fia de catu foarte modeste.

In sesiunea anului trecut, societatea a decisă a se publică dñe premie literare, unul pentru cea mai bună gramatică română și altul pentru cea mai nemerita traducere de comentariile lui Iuliu Cesare de bello gallico, și totuodată a se insarcă membrii societății cu culegerea materialului pentru unu dicționar român, danduse fiacără latitudine de a se încongiură cu cei mai apti colaboratori din tinerurile unde se află locuindu, spre a putea împlini catu mai cunoscătoru această sarcina lăborioasă.

Socurimea timpului și diversele ocupări ale membrilor, cei mai mulți cunoscători de impregnatră să împărtă poterile lor, n'au per-

misu a respunde pana acum acestei mari doarintie, că totă ca scimă ca se prepară din mai multe parti lucrari seriose pe campulu acestă. — Traducerea comentariilor marelui Cesare încă nu s'a presentat pana acum. Dara ne au prevenit trei elaborate asupra gramaticei limbii române, unul cu deviză: „si consuetudo vicevit, vetus lex sermonis abolebitur“, altul cu: „Romanicam purificandam et amplificandam linguam studium latine italicaeque litteraturae necessarium esse videtur“, și alu treilea cu motto: „Suum cuique“.

Societatea chiamată în virtutea statutelor să se adună cu începutul lunei lui August, din diverse și grave impregnări, între cari avem a numeră impregnări politice, puse membrilor celor de preste marginile României libere, precum și durerosă moarte a omului dintre cei mai strălucitori literati romani, Constantin Negruțiu, n'a putută a se completă în sensul rigurosu alu statutelor. Înse membrii, presenti petruși de saoră datoris a misiunii lor, s'au întronit în conferinția extraordinară și au începută a se ocupă cu prepararea lucrărilor, sperandu, că dăru, dăru, voru veni mai mulți dintre membrii ale caroru pedice erau încă necunoscute. Terminando lucrările preparatorii membrii presenti, cari pentru acestă erau destui la număr, s'au întronit în secțiune filologică și au loatu la cercetare elaboratele venite asupra gramaticei române, și după o examinare serioasă a celor să se efectueze viață multamire, că unul dintre dielele elaborate, și anume celu cu deviză: „Si consuetudo vicevit, vetus lex sermonis abolebitur, nu numai că corespunde pe deplină conditionilor programei publicate de societate, ci a facut și mai mult, a pusu în lumina, că o eruditie rara, totă formele limbii din totă partile locuite de romani, și din totă timpurile de căndu posedem monumente literare în limbă română, lasându apătarii publicului român, să alegă dintr-însele aceleia, cari le va socoti bune și conforme gustului său; că unu cuvânt operațional în cestiu este unu tesaurus de o vastă eruditie, care ar face onore și celei d'anteie academie. Secțiunea filologică, convinsa despre valoarea scientifică a acestui operațional, a recunoscută în unanimitate autorului premiu propus, și speru și credu, că societatea în siedintă plenaria va sanctiona prin votul său parerea secțiunii.

Preste acestea, secțiunea filologică a afiată de cunoscătorie a reinoi pe anul viitoru punerea la concursu a celei mai nemerite traduceri de comentariile lui Iuliu Cesare, și a provocă din nou la stringerea materialului pentru unu dicționar completu alu limbii române.

Societatea recunoscă totudeodata, că trebuințele noastre literare suntu multe, foarte multe, și n'ar fi pregetată a deșteptă luarea amintie asupra celor mai importante, precum și a elaborării programei și a publică concursuri pentru diversele ramuri de știință; înse fondurile ei fiind limitate, ea să a margini în modestă să la cele mai susu indicate, sperandu în concursul guvernului și în liberalitatea națiunii, care nu s'a retrasu niciodată dinaintea sacrificiilor pentru scopuri înalte.

Cu acestea deodată, delegațiunile anunță cu o viață placere, că Eminentă Sa parintele episcopu Dionisie a împlinită generosă promisiune facuta cu ocazia deschiderei sezioni anului trecut, de a dă în disponibilitatea societății, pretiosă biblioteca de vechi charti românesci, culcea de repausatul Constantin Cernescu Oltenianu. Aceste rare monumente ale literaturii române voru servi filologilor nostri de fontană din cari ei se potu adapă cu abundanță în adoperăriile lor.

Societatea atâtă pentru numeroasele servitie facute instrucției publice, precum și pentru

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenți. — Pentru serie 3 cr. Taxa timbră a 30 cr. de fiacare publicare.

Brasovu 14/2 Octobre 1868.

aceasta faptă demna de unu prelatu român, a credință de a sa datoria a numi pe Eminentă Sa parintele episcopu Dionisie, membru onorariu alu societății academice române. — (Va urmă a d. Hodosiu.)

Congresul bisericeșcă română gr. or. în Sibiu.

(Urmare.)

La propunerea dep. Borlea în cestiu perioadă, cu care amenință proiectul de lege pentru soție alu ministrului, se alătură și d. dep. Macelaiu, înse cu parerea că se se face numai o rugare catre Majestatea Sa. D. Marinescu vră se vorbește la obiectu, presedintele înse l'u face atentu, că obiectul încă nu e pusu la ordinea dilei. Fauru doresce că în u matrea di se se pună la ordinea dilei, și Lanculescu asemenea după ce presedintele dice, că la ordinea dilei e reportul comisiunii bugetaria.

Excelență Sa dlu presedintele pune la ordinea dilei alegerea unei comisii pentru a elabora una procedură în privința sfacerilor divertismentale și disciplinare și propunându membri provoca comisiunea se se si constituie.

Dlu dep. Badila prezintă congresului că materialu unu elaborat de trebi divertismentale disciplinare (de adv. Vas Aronu, cunoscătoare suptu numele: carte patimilor, Argiru) și se da o comisiune.

Dr. Tinco reimprășpetă pericolul descoperit de dlu Borlea, au adusu înainte o intemplare, care atinge tristă inimile membrilor congresuali. Aceasta intemplare este, că înaltul regimul au subterfugiu cacei ablegătilor unu proiect de lege pentru regularea soțelor poporali, care vătămește autonomia bisericei noastre. Vorbitorul crede, că de si dlu Borlea su disu, că proiectul din cestiu este cunoscătoare în cercuri private, congresului i este necunoscătoare și propune, că se se emite asia dura o comisiune în privința această demandă, se privescă lucrul de urgență și în siedintă cea mai de aproape se'si dă parerea despre elu.

Propunerea această o partinășcu dd. deputati: Radulescu, Fauru, Piposiu, cesta din urmă adângă, că congresul se se convōce pentru cestiu această pre adi după amedi în siedintă (voci; mană !)

Dlu dep. Babesiu: Excelență! Eu inca partinășcu propunerea facuta de d. dep. Borlea, că lucrul această se se dă unei comisii spre reportare, dura propunerea dlu Piposiu, că se se desfășă astăzi, că după amedi se se convōce congresul, nu o potu primi.

La propunerea această din urmă amu se facu observații, care se referă la obiectul întregu. Eu cugetu că fiacarui membru din congres este cunoscătoare proiectul de lege, la care se reduce propunerea dlu Borlea. Si eu amu cestiu proiectul această, dura deca va pofti cineva, că se'i spune în detaliu, că inoata taie în autonomia bisericei noastre, credu că de abia se va astăzi vreunul, care va fi studiatu acestu proiect de firu în peru, că se'si poate dă parerea despre elu (voci ba sunto). Vorba este, că poate sunta multi cari nu'u cunoscătoare în detaliu.

Déca este vorba asia, eu credu, că se lăsă comisiunea unu timpu mai indelungat. Eu inca suntu gata a aperă dreptul si unde nu este garantat prin legi; socotesc dura, că nu poate se strică lucrul niciună, déca se va amenă pre mană. M'asă multamă, déca sănu denumișoare comisiune numai din cestu de pucini membrui, cu atatu mai vertosu, că acestă mai curenă se potu intru într'o parere (voci se constă din nouă membri).

Dlu dep. Glodariu partinsece parerea antevorboritorului.

Dlu dep. Macelariu revine la proponerea dui dep. Borlea, că se se emita o comisiune si cere dela presidiu suspendarea siedintiei pre 1/4 de óra.

Esc. Sa dlu presiedinte face intrebare, din cati membrii se stè comisiunea? (voci: din 9 membrii!).

Dupa pauza de 1/4 de óra redeschidienduse siedinti'a, presiedintele prezinta o lista ce i'sa predatu, combinata pentru membrii comisiunei in obiectul propus de dep. Borlea. Acestei suntu: dd. dep. Glodariu, Ionescu, Gheorghiu, Borlea, Babesiu, Romanu, Mangiuc'a, Ianulescu, Macelariu (se primescu).

Dlu dep. Mangiuc'a cere a se face o dispozitie, că membrii congresului se pota capata proiectul ministeriului de culte pentru regula-re scólelor. La acésta reflectéza Esc. Sa presiedintele, ca propunerem antevorboritorului se tiene de afacerile interne ale comisiunei.

Dlu dep. Poscariu propune, ca spre castigarea timpului, comisiunea de 27 se se adune numai decatu dupa siedintia.

Cu acestea siedinti'a se inchide fara de a se puté defige din'a pentru siedinti'a viitorie, atenuandu acésta dela comisiunea bugetaria.

Siedinti'a a V din 21 Sept. (3 Oct.) a. c. sub presidiu ordinariu, in carea se ceri protocoulua de notariulu Anc'a si cu unele modificari se autentică.

Esc. Sa dlu presiedinte aduce la cunoscinta congresului telegramul inaltului ministeriu de culte si instructiune publica, in dreptato din oficiu catra ilustr. sa d. Georgiu Ioanoviciu, secretariu de statu, si prin acésta impartasitu presidiului, in intielesolu carui Maiestatea Sa ces. reg. prin oterirea sa pré inalta dto. 1-a Octobre a. c. a binevoita pré gratiosu, a dispune, că fondurile archidiecesei gr. or. ce s'au administrat pana acum prin organele statului, se se predè acestei archidiecese si de acuma inainte pre bas'a autonomiei sale bisericesci se le administreze insasi.

Acésta scire imbucuratória se primescou entusiastice strigari: „Se traiésca Mai. Sa ces. reg.” si mai departe, ceea ce se intielege si de sine, se ia spre placuta cunosintia.

A dupa unu incidentu de verificare

Comisiunea bugetarie, esmisa din a 2-a siedintia, substerne prin referentulu ei Filipescu elaboratulu seu despre statorirea bugetului congresului si face propunerea:

1. Că diurnele deputatiilor, incepndu dela diu'a presentarei pana la incheierea siedintielor se se statorésoa cu 4 fl.

2. Spesele de calatoria se se socotésoa 1 fl. de mila.

3. Pentru biroulu congresului se se pre-limineze 500 fl., cari toté socotindole pre 20 dile, bugetulu intregu aru face 13.534. De óre ce inse pana acum au incursu cu totalu 7710, restant'a de 6.824 fl., aru fi de a se incasá in modulu intrebuintiatu in fiaçare diecesa.

Referintele da deslusuri verbali asupra unor nosturi ale bugetului. Venindu vorb'a de cele 500 fl., preliminate pentru biroulu congresului, ca tiparitorile necesari le va face tipografia archidiecesana gratis si asia cele 500 fl. se se sterga. Congresulu in urm'a acestei descoperirii prorumpe in entusiastice aclamatiuni de: „Se traiésca Excelent'a Sa!”

Esc. Sa dlu presiedinte inse cu o medestia nobila vrea se decline dela sine acestu meritu in favórea congresului si dice, cumca acésta e de a se atribui tipografiei insasi. La acestea congresulu vine cu repetite acclamatiuni de: „Se traiésca fundatorele tipografiei!”

Cu privire la propunerea comisiunei bugetarie se primescu urmatorele: punctulu privitoru la diurne si spesele de calatoria suntu totu aceleasi amintite mai susu; mai departe bugetulu presente se fiséza numai pre 20 de dile cu aceea, ca cerendu lips'a continuarei si mai departe a congresului, pre bas'a acestui bugetu, comisiunea se'si continue lucrarile si mai departe; in fine restantiele suntu de a se incasa dupa modulu observat pana acum in fiaçare diecesa.

Priminduse acestea fara desbatere speciala, se decide mai departe, ca procederea acésta nu este prejudicioasa pentru viitoriu.

In fine se aduce multiamita Esc. Sale dlu presiedinte pentru gratuit'a tiparire a coloru de lipsa pentru congres.

Eso. Sa dlu presiedinte face cunoscutu con-

gresului, ca mane, adica in 4 Octobre o. n., se va serba diu'a onomastica Maiestatei Sale ces. reg. si ca la biseric'a greco-orientala din cetate „la schimbarea la facia” se va tiené servitua dumnediescua pentru sanetatea si vieti'a inde-lungata a Maiestatei Sale. Deci invita pre toti membrii congresului, de a luá parte la acesta actu serbatorescu. Pomeninduse numele Maiestatei Sale, congresulu se redica si prorumpe in anu intreiu: „Se traiésca!”.

Dlu dep. Moldovanu face in scrisu propunere urmatorie:

PROPUNEREA

subscrisului deputatu congresului in tréb'a edare cartiloru bisericesci cu litere stramosiesci latine precum si introducerea loru la corporatiunele judiciale si administratiunale in toté afacerile si corespondintiele.

In consideratione, ca biseric'a nostra gr. cr. in timpurile cele mai visorose si prigonirile fatale amesurat uchiamarei sale sante a fostu sotulu si asiediementulu naionalitatei romane.

In consideratiune, ca literatur'a limbii noastre nationale in impregiuriale de facia n're altu terenu, unde se'si desvolte progresulu si se'si ajunga scopulu, decatu terenul bisericescu si scolaru.

In consideratiune, ca sinodulu episcopescu are datorintia, a grig'i pentru tiparires cartiloru bisericesci, precum si aceloru simbolice scolari, că se nu fia de lipsa de ele pre la biseric'i si scóle.

Subscrisulu spre aducere la conclusu substerne onoratului congresu mitropolitanu urmatorea propunere:

1. Toté cartile bisericesci si scolare de acum inainte edande, se se tiparéscu numai cu litere stramosiesci romane, prin urmare si studie dictate in institutele clericale si teologiceci numai cu litere se se scrie.

2. Toté causele ce vinu inainte pre la corporatiunile administrative si judiciale numai in limb'a romana se'se cu litere stramosiesci se se primescu si intocmesca, asiderea si toté corespondintiele oficiose numai cu litere se se scrie.

Pentru efectuarea acestui conclusu suntu corespondintore corporatiunile respective administratiunale si judiciale.

Sibiu 21 Sept. 1868 c. v.

Ioane Moldovanu,
deputatu.

Acésta se decide a se dá in tipariu si se impartí intre membrii. Ne mai findu alte de desbatuto siedinti'a se incheia. —

CONCLUSULU

comisiunei esmise in privint'a proiectului de lege pentru scólele confesiunale.

Considerandu, ca prin articululu de lege IX, § 3 din 1868 bisericicei romane gr. or. pre langa rezervarea supremului dreptu maiestaticu de supraveghiere, recunoscunduse autonomia, i'sa garantatu expresu dreptulu basat u santele canone — de a decide si regulá ea insusi prin congresulu seu causele sale bisericesci, scolari si fundatori, de a le administrá si guberná ea de sine prin propriile sale organe in intielesolu statutelor, pre oari le va staveri ea in-sasi in congresele sale si le va incuviintá Maiestatea Sa;

Considerandu, ca prin proiectulu de lege in obiectul instructiunei publice, pre care proiectu dlu ministru ung. reg. de culte si instructiunea publica l'a fostu propusa dietei ungarosci, pe catu acelu proiectu s'aru primi si s'aru redicá la valóre de lege, amintitulu dreptu, ce compete bisericicei noastre dupa canone si dupa lege, incat u pentru causele scolari aru deveni atacatu si alteratu, ba chiaru nimicita in cele mai esentiali parti ale sale, fiindca acela proiectu de lege tinde, de a atriba governului de statu dreptulu de a presorie plantulu pentru edicare si regularea scólelor confesiunale (§ 4 si 13), dreptulu de a urma studiele scólelor confesiunale (§ 4), dreptulu de ale inspectiuná, controlá si influentiá prin organele sale proprii, straine si confesiuneli si naionalitatei noastre (§§ 8, 75—81), dreptulu, de a inchide unilateralmente scólele neconfesiunale (§ 9), pre catu mai departe acelu proiectu de lege prescrie o noua sistema de investimenti, prin carea dreptulu bisericicei noastre, de a'si organizá ea insasi scólele, se face ilusoriu, ba punenduse statul prin aceea sistema in concurentia cu confesiunile si

findu guvernulu statului in stare a dispuse de midilóce de totu felul in mesura multu mai mare decatu confesiunile, este invederatu, ca prin acésta dreptulu confesiunilor si anume dreptulu legalu alu bisericicei noastre dreptu creditiose devino scadiu si paralisatu;

Considerandu mai departe, ca pre langa a-cesta sistema de concurentia a regimului statului, cu midilócele comune ale statului, acelu proiectu de lege mai cuprinde inca si indatorirea speciala a contesiunilor din comunele mestecate pentru redioarea de scóle confesiunali, dupa care indatorire gr. orientali in comunele, in oari ei facu maijoritatea locuitorilor, devinu oblegati a contribui — macaru si cu scaderea midilócelor scólei loru proprie — la infinitarea de scóle neconfesiunali in usula altor'a (capu III), prin urmare ca daga acestu proiectu de lege guvernulu are se intre intr'unu concursu, ce este mai multa o lupta neamica cu confesiunile, si inca nu numai cu midilócele propriile statului, dar si cu cele speciali ale confesiunilor;

Considerandu, ca totu amintitulu proiectu de lege vré a creá unu numera de 20 de instituti preparandiale, fara caracteru pre séma scólelor populari in generale, prin urmare si a scólelor confesiunali (cap. VII), prin care mesura asia dara, precum si prin favorurile si preferinti'a ce se acórda elevilor aceloru preparandi neconfesiunali, se ataca in celu mai esentialu modu dreptulu si interesulu bisericiei romane gr. or.; si totu asemenea se ataca a-cestu dieptu si interesu prin dispusetiunea, ca alegerea de invetitori se se faca sub conduce-re si influenti'a senatului comitatense scolaru (§ 125);

Considerandu, ca de si compete statului că si confesiunilor si nationilor dreptulu si deto-rinti'a, de a se interesá si ingrigi de cultur'a poporului, pre care dreptu si datorintia se ba-sează pre de o parte supraveghiarea lui, ér' pre de alt'a indatorirea lui, de a contribui si elu la inaintarea culturei; totusi acestu dreptu si a-cesta detorintia, dupa natur'a loru si dupa scopulu supremu, bine priceputu alu statului, intra unu statu constitutionalu nu se potu estinde mai departe, deostru pana a impedecá pre de o parte, că prin scóle se nu se invete doctrine daunóse seu pericolóse statului, ér' pre de alta parte a staroi, că invetiamantul poporului se fia efectivu, adica ca elu se nu se negrigiesca prin uei ce suntu mai aprópe chiamati si indatoriti alu midiloci; de unde celu multu se poate aduce, ca unu guvern constitutionalu pentru casorile de lipsa pote se eiba detorinti'a, de a sprigni si inaintá desvoltarea si punerea in lucrare a drepturilor preste totu, ér' nici decatu dreptul, de a atacá, paralisá si nimici drepturile bisericiei ortodoxe orientali proiectul de lege din ce-stiune:

Din aceste considerante si din privintia, ca acelu proiectu de lege intr'aocea s'a derivatu prin diet'a Ungariei la una nou stadiu, supunenduse unei desbaterei comisiunale prealabile; — cu scopu de a feri de perioada si a conservá in intregu drepturile bisericiei romane gr. or., cari drepturi forméza o parte constitutiva a esistintei ei si i suntu recunoscute si garantate prin lege, Excelent'a Sa, parintele archiepiscopu si mitropolitu totu odata că presiedinte alu congresului bisericiei naionale dreptu creditiose, este postita si rogatu cu tota intetimea, că fara amenare se intreprinda toti pasii necessari pentru impedecarea primirei si punerei in lucrare a acelu proiectu de lege seu si a altui'a de a-semenea cuprinse, — avendu a incunoscintia Excel. Sa pre congresu la timpulu seu despre toti pasii intreprinsi si resultatulu loru.

Sibiu 24 Sept. (6 Sept. 1868).
V. Babesiu, reprezentor.

Alegerea de deputatu dietale

in Barabantiu — in loculu d. can. Papfalvi, care si a depus mandatulu. —

Alegerea acésta s'a desfuitu pre 3, 4 si 5 Octobre in Barabantiu, unde din 1653 de in-dreptit la alegere s'au infaciocisau cam 360 de insi, de unde se vede a fi facutu lucrul cu caloulca că, pentru culegerea cuorudiului, se fia impedecati ómenii dela alegere. Apoi asemenei alegeri se buchina, ca reprezenta tota tiér'a!!

In diu'a prima a capatatu d. Gaitanu 51 de voturi, era Bartai Ákos 27; in diu'a a 2-a — Dumineca — a capatatu Gaitanu 42 de vo-

turi, éra Bartsai 144; in diu'a a 3-a Gaitanu 140, Bartsai 184, prin urmare Bartsai a capatou cu 72 voturi mai multă că Gaitanu.

In decursul alegerei a's vediută a fi maghiarii si sasii mai tare disciplinati că romani, din cauza, ca popii loru au venit pana la unul cu ómenii loru, éra cei romaneschi pucini, si unde au fostu si preutii de facia, nici ómenii nu au lipită. Cele mai multe biserici n'au fostu reprezentate, ba ce e mai multă, ca nici dd. canonic din Blasius n'au luat parte, afara de doi; si mai multă, ca nici dominiurile fundaționale din Blasius, afara de Springu, n'au fostu reprezentate, prin urmare pasivitatea nu este mai mare la preutii — de pre sate, deoată cum fù asta data la cei din Blasius.

Vedindu maghiarii, ca in diu'a a 3-a romani vinu mai cu de adinsulu, si au datu tota nisint'a de ai intregi numerulu, aducându cu fiscalele din tòte partile ómeni de ai loru. — Dar' cu tòte acestea pre noi nu ne-a stricatu diu'a a treia, ci diu'a 2-a, in care fiindu Dominica, preutii cu crucea in mana au potut conduce poporul, dupa cum au facutu ungurii si sasii, inse... Atatu Bartsai catu si Gaitanu erau in Barabantiu, celu d'anteiu ei era permisul a dà beatura si mancare la unguri si sasii, incata unii din cesti din urma nici ca mai poteau dice Bartsai de satui, ei porcii — éra vorbirile rectius amblerarea lui Gaitanu printre romani, era socotite de solgabirau Arányi, fratrele jiduanului M. din Vintiu, de abatera seu crima. Alegerea a decursu altfel in ordine buna; voturile le-a capatatu numai acesti doi candidati, cu deosebire ca 21 de voturi, pronunciate reu de sasi s'au reieptat.

Comisiunea a statu din 4 unguri(?!), unu sasu si din d. oao. Mihali si Ieronimo Albini romani, cesti din urma au facuta minoritatea, era ceialalti majoritatea, candu a fostu la intelegeră si votare. —

Vedindu ungurii, ca romani in contra calculului facutu totusi vinu la votisare s'a exprimat unulu ca: „az oláhoknak kell egy ostor, mely Pest-bi ideig érjen és négy felé csapjon, akkor meg johászkodnának” (ad. romanilor le trebuie unu carbaciu, care se ajunga dela Pest a pana sici si se plesneșca in patru laturi, atunci s'ar imblandi (că oile). Spirit de libertate fratiese!!! —) Dar' de acestia amu avutu in totu satulu cate unulu si cate unu caru de betie, ba si institutinni de trei lemne redioate pre dealuri, de unde si adi se numesce dealul furilor, si totusi nu vomu fi, alta decat ce suntem creati, adica romani pacinioi carii nu voimua alta decat dreptate, care o vomu eloptă cu orce pretiu. —

I—v.

Subscrerile la pronunciamentulu din Blasius.

(Urmare.)

XVI. Primiu intră tòte pronunciamentulu de susu, fiindu gat'a s'lu sprinjui in totu momentulu, cu cea mai firma resoluție.

Georgia Crisanu protop. gr. cat. alu tractului Pogacellei, Alecsandru Crisanu, Vasiliu Popu parochu gr. cat. in Budeiu, Vasiliu Rusu proprietariu in Budeiu, Ilie Dragoșiu, Vasiliu Maioiu parochu gr. cat. in Chimitelnicu, Basiliu S. Muresianu proprietariu in Chimitelnicu, Georg. Muresianu colectoru, Absoloua Meioru propri., Filonu Muresianu docentu in Chimitelnicu, Petru Moldovanu propri., Ioane Seraoutiu propri., Daniela Ciposianu propri. in Chimitelnicu, Spiridonu Bercea propri. in Chimitelnicu, Filonu Seucanu parochu gr. cat., Ioane Tratiu docente Petru Popu parochu gr. cat., Alecsandru Grauru cantor si docente in Moisi'a, Ioane Dicuiu cantor in Poc'a, Ioane Dicuiu docentu, Michailu Moldovanu propri., Simeonu Mera, parochu gr. cat. in Almasiulu desertu, Ioane Cismasiu cantor in Almasiu, Daniele Rusu parochu gr. cat. in Bal's, Georgiu Müller docente, Vas. Furnea jude, Alecsandru Olteanu docente in Almasiulu desertu, Petru Ricianu propri. in Almasiulu desertu, Vasiliu Orosfaianu, propri. in Sieuli'a, Jacobu Calianu, propri. in Sieuli'a, Ioane C. Crisanu teologu si proprietariu. (Va urmá.)

Memorandulu

romanilor din scaunele filiale ale Selisceiei si Talmaciului, datu dietei din Pest'a in sed.

din 7 Augustu 1868.

(Urmare.)

Fiindu locuitorii scaunului pre la inceputul secolului de facia lipsiti de totu ajutoriulu si despoiati de averi, apoi infriicosiati, prin terorismele cele multe ale sasilor si adusi in cea mai mare disordine, au trebuita se se uite cu nimice cum se introducea in scaunul loru tooma asemenea institutii precum le-au propusu universitatea sasăsa si Bruckenthal.

Ei asteptau inse ca déca nu au vediută nici una rezultatul alu legalelor si patrioticelor latorii ale directoratului fiscalu, de care rezultatul numai comun'a romana Resinari s'au pututu bucură, se fia tractati baremu dupa normele regulative, ce esise pre acestu timpu pentru in-tregul fundu regescu; si iu adeveru, guvernul la mai multe ocazii iu tractatu dupa asia numitele puncte regulative.

Sasii se vedu a se fi spariut de rescriptul imperatescu din an. 1786 pentru Resinari, unde dice Mai. Sa catra sasi. „Vos a natura et constitutionibus fundi regii benignisque eiusdem incolis elargitis privilegiis multum recessisse, dum incolas pagi Resinari variis taxis et praestationibus subjiciendos, consequenter in statum colonicalem reliquendos judicatis; quom proinde fundi regii ea sit natura, ut incolae ejus neminem praeter principem dominum terestrem agnoscent, immo ... deliberatum vestrum emendandum ac pagum Resinari pro libero pago regali declarandum doximus etc.”

Ca ci sasii pre la an. 1803 érasi cu puterea si cu milita' au inceputu a introduce arendi, provisori, tacse etc. in scaunul Selisceei, provocanduse acum érasi la contractul din an. 1774, pre care Seliscenii de abia la an. 1811 l'au pututu capetă in copia insantea ochiloru.

La jalele cele molte inse ale scaunului s'au otarito prin unu decretu auticu din anulu 1803 ca se li se dè Seliscenilor, spre aperarea drepturilor loru, asistentia fiscală, éra pana la finirea si deciderea acestorui certe, se remana provisorialmente contractul din an. 1774 ca o norma provisoria, — asia si unu altu decretu auticu din an. 1806.

Protestul Seliscenilor susu citatu in contra acestui contractu, inca nu era cunoscutu.

Siepte judeciose saseasci inse au treoutu preste acestu contractu si au introdusu via facti ordinea asia, precum suna operatu lui Bruckenthal.

Arendasii provisori si dorobantii loru au dominatu, au jefuitu si au tractatu pre locuitori mai reu decetu publicanii romanilor si Vandaliu, si au produsu érasi lupte cu mórte, ca la an. 1774.

De abia au succesu unei deputatiuni a scaunului a ajunge la persoña Mai. Sale in Vien'a cu suplicele scaunului asup'a acestorui tractamente, si cu rogare, ca baremu de tiraniele a cestoru arendasi provisori si dorobanti sasesci, se fia prin prea inalt'a gratia mantuiti, in urm'a carei'a apoi in anii 1814 si 1815 s'au tramis o comisiune investigatória, a carei protocole voluminóse dovedescu destulu starea cea trista a scaunului. In urm'a acestei investigationi — iuse numai asupra atinseloru tractamente — au esitut unu rescriptu maiestaticu din 25 Augustu 1827, in care se constată: ca la astfelui de robote nici chiaru coloni adeverati nu era supusi, („quod haec obligatio nec colonis urbaniali tractamento obnoxias, citra imputationem in robotas imponi possit“). Durere inse, ca aceasta comisiune au fostu imputernicita a cercetă numai preatinsle asupreli speciale, éra nu si drepturile scaunului, de aceea si decretul pré inaltu lassa cestionea din urma — că si decretul din 1806 — in suspensu, dioundo: „ut interea, donec incolae praetensam suam libertatem via juris penes attributam ipsiis fiscalem assistantiam comprobare et legitimare quiverint, iuxta eamdem conventionem (contractus privatus anni 1774) tractentur...“ Locuitorii nostri au fostu pre de alta parte rapiti si lipsiti de documentele loru, de a'si puté caută drepturile, ca ci tòte acelea se aflau — si se afla pana in diu'a de astazi — in archivulu din Sibiu.

Prin repetite decrete, asia si prin celu din an. 1827 s'au demandat sasiloru a estradă tòte documentele atingatórie si sunatória ale scaunului, inse in zedaru.

Totu deodata s'au osendit siete judeciose

prin susu laudatulu decretu din an. 1827 a rebonifică locuitorilor din Selisce sum'a licuidata, la 23.317 fl. 56 or. pentru esactionile ce au treoutu preste conditiunile contractului din anul 1774.

Remanendo tòte decretele si mandatele zardinoice, s'au induratu Maiestatea Sa la multele suplici si gravamini ale Seliscenilor si la rugările directoratului fiscalu, a esmitte la an. 1824 o comisiune mare si nepartinitória spre a cercetă ou deameruntulu si conscientiosu causele aduse in jalele scaunului, facia cu 7 judecie. De comisari s'au denumit baronulu Bánffy, Georg si Isacu Bartok asia numita comisiunea Banfiana, care in decursu de 3 ani de dile cu cea mai mare acuratetă si conscientia si cu cea mai santa dreptate au cercetat tòte drepturile Seliscenilor pre calea procedurei politice, care s'au dovedit tooma asia precum le-amu aratatu noi in acésta suplica si cari s'au compusu in 11 tomuri voluminóse de protocoale.

S'au ascultat unu numera mare de martori, si cu ajutoriulu acestei comisiuni s'au scoosu ou mare greutate unele escerpe din actele Seliscenilor din archivulu saseescu.

Dupa finirea investigationei si au datu comisiunea operatul si parerea „intru acolo“: ca locuitorii scaunului Selisceei au fostu si suntu ómeni liberi in fundula regescu, si scaunula loru incorporata la scaunul Sibiului ca pentru referintele loru facia cu sasii numai decretum Andreianum si constitutio gremialis sedis Seliste din an. 1585 pôte servi de norma legala; ca prin urmare se cuvinu Selistenilor umuntii, padurile si apele loru, dela cari au aplatit oousulu reluatu in bani; ca se cuvine loru de a'si alege antistiele comuneloru si judecii scaunului; ca documentele loru se li se dè afara din archivulu saseescu etc. etc.

De însemnatu e, ca in tòta investigationea scésta a politica sasii in alegatiele loru érasi numai si numai la contractul urbarialu din 1774, éra nu mai multu la asia numit'a donatiune dela Mathia se provocau. In urm'a acestei investigationi au esitut rescriptul imperatescu din 20 Dec. an. 1837 Nr. aul. 5562 (gubern. Nr. 1804 ex 1838), care in cau'a de dreptu si de libertate a intregului scaun, indrépta pre acestea pre calea legii ordinarii judecatoresci, éra asupra pretensiunilor sasiloru cuprinde urmatorea decisioanea principala, care suna: „ce se atinge de pretensiunea celor 7 judecie; ca adica se se reguleze scaunul Selisceei intocma si in inteleseala legilor generale si a principiilor urbariale si oá se se concéda 7 loru judecie pre calea urbariala tòte acelea beneficii, care s'arau cuveni loru, ca unor legali posesionari si acestorui bunuri, in sensulu legilor si institutiunilor tierii; asemenea ca si posesorilor nobili din comitate; — in consideratiune la acea impregiurare, ca locuitorii preatinsului scaun Selisce, cari se tienu de ómeni liberi, si spre acestu scopu, adica spre castigarea libertatilor lasanduse din nou contractul din an. 1774, că norma provisoria s'au indrumat pre calea legei judiciarie, acesti locuitori sub nici unu protestu nu se potu privi asemenea iobagiloru adeverati, si nedisputaveri din comitate, ci se lase ei, pana la reesiarea procesului loru judicialu in starea, in care se afla; asia dura pretensiunea amintita a 7-lor judeciose afara de calea legei, nu se pôte incovenintia si concede.

Azia dura Maiestatea Sa s'a declarat, ca scaunul Selisceei nu sta nici decum in vreo reformatiune urbariala, nici chiaru facia cu sasii 7-lor judecie si a decisu că cestionea despre contr. urb. din 1774 precum si cestioniile posesiunarii dintre scaunul Selisceei si siepte judeciose se se descurse pre calea legei.

Pre langa aceasta decisiune imperatésca pre noi nimenea nu ne-au pututu privi de urbarialisti; fara numai atunci, deoarece siepte judeciose aru fi dovedit pre calea legei urbariale starea nostra urb. Éra ce se atinge de contractul privat din an. 1774, ni s'a reservat dreptulu că se dovedim illegalitatea acestui contractu, — carea de altmirea din destulu e dovedita prin protestul nostru din 1777, — pre calea legei ordinariie. —

(Va urmá.)

Clusiu. Ból'a de vite dominéza si pe aici si fiinduca ea se totu mai latiesoe si catra Ungari'a ministrul de comerciu a opritu trecrea vitelor corante, a oilor si a caprelor precum si a productelor loru crude, in Ungari'a; si numai cele ce vine din locuri fars ból'a provideute cu documente se potu transporta,

inse numai pe langa o contumacia, in carantina, de diece dile, care se va tiené la granita intra Ungaria si Transilvania, si productele crude numai dupa curatirea regulata. Pe la Vintul de diosu inca domina bôla acésta.

La inaltul regiu guberniu se mai totu denumescu oficiali trebuintiosi, preoum concipisti si adjuncti de concipisti, nu damu inse si de nome romane. —

UNGARIA. Pest'a 9 Oct. In siedintia de astazi a camerei deputatilor se pertracta proiectul de lege pentru desadaunarea rescuperarei urbariale din midilöele tierii, care dupa una scurta desbatere se si primi.

Maiestatea Sa imperatulu si regele a binevoito a primi deputatiunea oraata. Responsul regelui se fipsă de ministeriu; elu indruméza cestiunea Fiumei la o conferinta de barbati de incredere croati, maghiari si siomani; ér' ministeriul in casu de asia vre a propune, că se decida regele că Fiume se formeze unu teritoriu autonomu tienatoriu de corón'a Ungariei.

Principele Karageorgevic fù escortat la Semlinu spre a se confrunta inaintea judecatii.

Cestiunea nationalitatiloru a afiatu noua amanare si inca, dupa cum se plangea comisiunea in sied. a 2-a, chiaru din caus'a, ca unii membri suntu departati la congresulu nationalu bisericescu si mane poipane se voru departa si serbii la congresulu loru: asia dara vin'a e totu a congreselor, ca legea acésta nu s'a facutu pana acum? Vix dat, qui munera tardat. —

— Că notitia adaugemu, ca in siedint. din 1-a Oct., locuitorii din comun'a Darvas si 7 alte comune au dato una petitiune la dieta, in care cere că sistem'a din 1867 se se schimbe si se se restituiește autonomia Ungariei din 1848 garantata prin legile din 1527 si 1790. S'au tramsu la comisiunea de petitioni.

— **Sinode.** Episcopatele rom. cat. cu primatele in frunte si cu alii barbati laici de inflantia tienura ultim'a conferintia in Pest'a privitoria la constituirea sa constitutionale autonomia, si primira cu totii propunerea lui Deák, că inainte de organizarea bisericicei catolice se faca numai statutele, dupa cari se aléga clerului si poporulu representanti; inse asia, ca laicu se fia preponderanti cu numeul. Dupa ce se voru intari de Maiestatea statutele si in prim'a adunare se va sistemiza modulu sonstitutiei, apoi se va face alegere pentru adunarea generale, in care se va statori autonomia si inflantia laiciloru, cu excepția obiectelor dogmatic, religiunarie, rituale, disciplinarie bisericesci si a crescerei pretimei, cari se tienu eschisivu de sfer'a bisericiloru.

Astfelu s'ar poté face destulu si asteptarilor gr. cat., cari in modulu acesta, fara a mai astepta multe, ar' poté castiga interesul tututoror laiciloru si preutiloru pentru a ajuta inaltarea si inflorirea institutelor respective si a starii preutilor si invetitorilor. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 7 Oct. Caus'a Boemiei e cea mai ardentă aici. Min. c. Taaffe merse la imperatulu in Ungaria spre a relatare decise in conciliul mio, pentru Boem'a, adica măsuri ce suntu de luat sprea a incunigura excesele ulterioare in Prag'a, si desfacerea diatei Tirolului, care amană si propunere a regimului in contra urgitarii locotenentului. Ministrul presid. inca nu s'a denumit pana va veni Maiestatea. —

In BOEMIA reu; langa Hochstadt se adunara vr'o 4000 femei in costumu natuniescu cu flamide si banderiu de femei calari; cantatau versuri nationale, tienutau cuventari politice si au facutu ovatimi pentru barbatii de lupta nationali sub ceriul liberu. Candu incepura a striga, "pereat" regimul actual si natunile suprematisatore ac-tuarulu cercualu imprascià adunarea; inse fe-meele lu apucara, ei rupsa uniforma si lu maltratara, incatul abia scapa cu ajutoriul unor barbati. Cata insufletire natunale si in fe-meele altora! —

Cronica esterna.

Revolutiunea din Spania.

Fratii nostri spanioli miscara de multa timpu cerul si pamentul, suferira totu feliul de

persecutiuni, ecilari, restignire si morte pentru că se'si scape patria de sub jugulu tiranu al pasarilor de nöpte, cari nu potu suferi lumin'a a celor ce injuga libertatea batendu'si jocu de omenia, ei au suferit inse numai pana atunci, pana candu au zidit u totii o tempa concordie generale si pana oandu au alergatu cu totii se puna sacrificiul pe altariulu ei pentru a-si luna in mana sòrtea fericirei patriei si puterea suveranitatii vointiei sale. Locotenentia dom-nesca Junta de Lerida spune in proclamatiunea sa acestu succesu dicundu: cetatiiloru vóu v'au lipsit libertatile, inse n'ati depusu arm'a pana a nu le castiga, nici se o depuneti nici odata pana oandu nu veti restatori drepturi omeneșci prin sufragiulu universalu. —

Astazi Junta suprema a regimului se afla aleasa, gen. Serano si Prim suntu presiedinti onorari, Aguirre presiedinte actualu, Bibero si Vega-Armijo vicepresiedinti. Junta e compusa din barbati tutuor partitelor, cari au sacrificiato concordie totu interele private si de partita pentru caus'a comună si pana candu voru fi uniti libertatea si binela patriei voru sta in triumfu.

Regin'a vediuduse abandonata de poporu tramsa dela Pau unu manifestu catra poporulu spaniolu, in care protesteză in contra tradarilor revolutiunarie si si rezervéza dreptulu la proprietatea tronului. Intre altele dice manifestu, ca ea a cadiutu victimă unei conjuratiuni ne mai pomenite, care iau vatematu demnitates de regina. Calcando pe pamentu strainu si au indreptat ochii catra tié: a sa si patria filoru ei si ee grăbesce a redioa protestu serbatorescu inaintea lui Domnedieu si inaintea oméniloru; dechiarandu, oa sil'a de care impinsa ei a parasta regatulu nu pote prejudeca neviolabilitatea dreptuilor ei, nici le pote pune in cestiune nici se pote jigni dreptulu ei prin actele regimului revolutionari si prin decisiunile adunrilorloru loru. Apoi si arata sperantia; ca legitimitatea tronului o voru apara fii ei cu resemnatia energica.

Regimulu provisoriu primindu acestu protestu a decisu, ca numai ea natiunea va judeca despre elu.

Ministeriul s'a constituit definitivu sub presiedintia maresialului Serano. Prim e min. de resbelu.

In 7 gen. Prim sosi in Madridu intre cele mai insufletite primiri din totu partile. Conducatorul primirei prin cetate tienu vr'o 4 ore; multimea primitoriloru cusiună si striviri impreunate cu periculu de morte. La locuint'a fu salutata si de deputatiunile francesiloru, italienilor si elvetianiloru. Sér'a in palatiul min. de interne se adresă Prim pe feréstra catra poporu, dicundu, ca e unitu cu Serano si toti barbatii liberali, catru triumphul revolutiunei se pote atribui marinei, lui Serano si generaliloru ecilati. Prim cu Serano se'si imbracioasara, candu apoi Prim se pronunciă: "Diosu ou Bourbon!!" Tota cetatea fu iluminata.

Pana acum reconoscerea starea noua a laiciloru in Spania staturile unite ale Americei, Anglia; si Prusia in diurnalul of. "Prov. Cor." inca prevestește recunoșcerea. Francia nu intravine, ér' Italia se folosesce a-si midiloci o conveniente mai favoritaria cu Francia, care sesi speréza. — Solul austriacu de Lago, care intr'unu anu vediu 2 tronuri surpate, celu din Meosicu si acesta, a primita instructiune dela Vien'a a sta pe locu si a se pune in comunicare cu regimulu fapticu, cerendu aperarea intereselor sudiloru respectivi, semnu, ca uno regimul definitivu 'nu va aproba si Austria —

Infantele Bourbonu Don Juan a renunciatu la drepturile tronului in favore fioului seu Don Carlos ou actu din 2 Oct. si acésta atunci, candu mai toti generalii reginei au reconoscutu revolutiunea.

In Portugalia e si in Spania partita unei iberice inca e activa. In Portugalia, capitala Lisabonu, s'a respandit prochiamatiune pentru unirea acestor două tieri sorore supt reg. portugaliu Ludovicu, ginele lui Victoria Emanuele, si constituant'a Ispaniei a bona séma se va occupa si cu acésta cestiune, orcatu spanu diurnale, ca regimulu Portugaliei ar' privi cu dispreziu la asemenea prochiamatiune, ca spiritul unirii poporelor soró'e sufla de multa preste asteze tieri sorori. —

Acum, Pester Lloyd scrie, ca banii lui Bismark ar' fi ajutat revolutiunea cu intentiunea, că dandu de lucru Franciei in vecinata, elu se pescuiésca in turbure si se intetiéca una manifestatiune in Germania de sudu spre a se anecea la Germania de nordu. "Atentione numai, ce se intempla? Prusia, Italia si Spania - si voru da man'a si voru incangura Francia cu una catena de inimici, sermana Francia!" dice "Lloyd". Francia inse a castigatu cu aceasta revolutiune, ca va avea in Spania unu aliatu progresista naturale si cu votulu universalu inoa apropiat de politic'a oea adunca a statutilor romanice, oea ce sub Bouiboni n'avea prospectu. —

— Regele Daniei in cuventarea de tronu dice, ca Prusia a aratatu de repetite ori inclinare a calca tractatulu din Prag'a, inse noi inca suntemu decisi a o sustinem si cu daun'a nostra nu ne vomu invoi la vatemarea ei. Francia inca tiene cu pacea de Prag'a. Prusia inse vre a se folosi de ocazuni a elude acesta pace continuandu'si opula unificarei nationale, de acea Bismark ou Menabrea min. italiano au ajutat si cu bani revolutiunea in Spania, că se se turbure ap'a diplomatica. — Francia inse si Italia conluora că Spania se se unesea cu Portugalia si atunci Bismark si a perdutu calculul si l'au sfatu elementulu romanu. —

Orientulu e totu motorul rivalismului intre poteri. Tooma citim in "Etendard" si in "Le Mémorial Diplomatique", ca agentulu Romaniei d. Cretulescu a pornita din Paris la Bucuresci cu totia intiala si este insarcinata a impartasi regimulu simpathiele atatule poterilor garante, catu si mai vertosu ale Franciei, facia cu incercarile Turciei nepacinoice. "Indep. Belgica" inse ne descopere, ca Fuad Pasia merge la Paris cu misiune de a störce vicia că se ocale Romani'a si dice, ca "sub orce privire misiunea lui e atatu de absurdă pe catu i e de absurdă si propanerea", pentru in Romani'a ordinea nu e turburata. Francia doresce pacea si nu vre că se se apinda cestiunea Orientului, ceea ce ar' da stémetu Rusiei de a intra in Principate. Va se dica, ca Fuad Pasia se va reintóree cu budiele inflate; si vecinii — cari impingu pe Turcia la dusmanii ou Romani'a — că apoi ei se pescuiésca pana la Marea Négă, se'si puna posta in cuiu, ca elementala romanică va sci sprigini interesele fratiloru loru sposi in oriente, numai astia se'si redice graiulu, că se se cunósea metechnele dusmaniloru loru seculari. —

Nr. 1307 1868.

1-3

Escríere de concursu.

Pentru oana stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatia sericitului Petru Maior uusuata pana aci de Demetru Todoro priu acesta pana in 25 Octobre se escrise concursu.

Dela concurrentii la acestu stipendiu se cere: că se aiba testimonia scol, cu calculi de eminentia si portare morale buna.

2. Că consangenii, carii voru avea preferintia, se documenteze legalmente gradulu de sangenieitate, in care se aiba cu pioul fundatore.

Concurrentii la acestu stipendiu au de azi tramite cererile loru concursuali instruite dupa recerintele esprese in ordinatiunea consistoriale din 17 Augusto a. c. Nr. 1073 deja publicate in Nr. 62—63 pre terminata presipu la subinsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasius 5 October 1868 s. n.

Consistoriulu mitropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

3. Ecemplaria din Gazeta dela incepulu anului se afla destul. — Se poate numera fara scurtare. — Refuirea ?!

Cursurile la bura in 13. Oct. 1868 sta asta:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 53 cr. v.
Augsburg	—	—	113 , 65 ,
London	—	—	116 , — ,
Imprumutul nationalu	—	—	57 , 30 ,
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	58 , — ,
Actiile bancului	—	—	758 , — ,
" creditului	—	—	208 , 80 ,

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamantului in 9. Oct. 1868:

Bani 70·25 — Marfa 71·—.